



Näringsdepartementet

Sekretariatet för EU och internationella frågor, EU-samordning

Allmänna rådets möte (Sammanhållningspolitiken) den 30 november 2018.

Kommenterad dagordning

- 1. Godkännande av dagordningen**
- 2. Antagande av A punkter**

Lagstiftande verksamhet

3. Lagstiftningspaketet för sammanhållningspolitiken efter 2020

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion

Ansvarigt statsråd: Sven-Erik Bucht

Förslagets innehåll:

Kommissionens förslag till lagstiftningspaket för sammanhållningspolitiken för nästa programperiod 2021-2027 presenterades den 29 och 30 maj 2018.

Lagstiftningspaketet består av fyra förordningar:

Förordningen om gemensamma bestämmelser

Förordningen innehåller bestämmelser om att alla regioner kan få finansiering genom sammanhållningspolitiken på grundval av följande tre kategorier: mindre utvecklade regioner, övergångsregioner och mer utvecklade regioner. När det gäller genomförandefrågorna skärps kraven på nationell medfinansiering och kommissionen har föreslagit en maximal

finansiering från unionen på 70 procent. Synergier mellan olika EU instrument kommer att uppmuntras och likhet med nuvarande programperiod föreslås en så kallad partnerskapsöverenskommelse för varje medlemsland.

Förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Sammanhållningsfonden

Förordningen reglerar främst viktiga strategiska och inriktningsfrågor. Där redovisas de viktigaste prioriteringarna och temana för de berörda fonderna den kommande perioden och några områden som inte ska vara stödberättigade så att stödet stämmer överens med EU:s politiska och hållbarhetsmål. För att se till att det går att upprätthålla en kritisk massa av investeringar kommer förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden även fortsättningsvis att innehålla krav på tematisk koncentration. Merparten (65–85 procent) av resurserna ska koncentreras till de politiska mål som enligt utvärderingsresultat och konsekvensbedömningar har det största mervärdet och bidrar mest till EU:s prioriteringar. Dessa är: •"Ett smartare Europa – innovativ och smart ekonomisk omvandling" •"Ett grönare och koldioxidsnålare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, klimatanpassning, riskförebyggande och riskhantering".

Förordning om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg)

Förslaget till förordningen om målet Europeiskt territoriellt samarbete innehåller särskilda bestämmelser för Interreg. Huvudfokus ligger på genomförande- och samarbetsfrågor, särskilt fastställande av geografiskt tillämpningsområde för de fem Interregkomponenterna: 1) gränsöverskridande samarbete, 2) transnationellt samarbete och havssamarbete, 3) de yttre randområdenas samarbete, 4) interregionalt samarbete och 5) interregionala innovationsinvesteringar.

Förordningen om en mekanism för lösning av rättsliga och administrativa problem i ett gränsöverskridande sammanhang.

Förslaget är ett nytt rättsligt instrument med en mekanism för att lösa rättsliga och administrativa problem i gränsområden. Syftet med förslaget är att lösa gränshinder, som uppstår inom områdena hälso- och sjukvårdstjänster, arbetslagstiftning, kollektivtrafik och affärsutveckling.

Under det kommande ministerrådsmötet kommer ett bakgrundsdocument att presenteras och det österrikiska ordförandeskapet har aviserat en diskussion om några punkter som de ser som viktiga för att kunna slutföra diskussionerna inom valda delar av regelverket under hösten. Det kommer att handla om partnerskapsöverenskommelsen (PÖ), om halvtidsöversynen och om det gränsöverskridande samarbete (Interreg).

Partnerskapsöverenskommelsen syftar till att visa på den strategiska inriktningen för EU-medlens användning i medlemslandet. Det som har diskuterats är inriktningen av dokumentet och vad som ska ingå i detta dokument. En av de frågor som ordförandeskapet vill få svar på är om det ska var obligatoriskt att ta fram ett dokument eller om det ska vara frivilligt för medlemsländer som får relativt lite medel från unionen, och i så fall var denna gräns ska sättas.

Kommissionen har föreslagit en halvtidsöversyn för strukturfonderna och att att medlen för 2026 och 2027 inte ska programmeras från början av perioden. Medlemsländerna har olika syn på förslaget och effekterna för genomförandet. Vissa betonar behovet av en långsiktig planering medan andra pekar på behovet av att ha flexibilitet för att möta nya utmaningar eller uppkomna kriser under programperioden. Ordförandeskapet önskar att diskutera denna fråga för att eventuellt kunna komma fram till en kompromiss under sitt ordförandeskap.

En tredje fråga där ordförandeskapet önskar vägledning handlar om kommissionens förslag till ny utformning av regelverket för det gränsöverskridande samarbetet. Kommissionen har bl.a. föreslagit nya kriterier för att utse vilka regioner som ska vara stödberättigade och för fördelning av medel. Kommissionen har även föreslagit att lyfta ut medel från det nuvarande gränsöverskridande samarbetet och istället inrätta olika samarbeten under direkt förvaltning på unionsnivå, detta gäller för nya samarbetsformer inom t.ex. stadsutvecklings- och innovationsområdena.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande position i förhållande till sammanhållningspolitiken är att den bör minskas väsentligt. Regeringen välkomnar kommissionens ansats att försöka modernisera sammanhållningspolitiken, men anser att betydligt mer kan göras för att minska utgifterna, koncentrera insatserna och förenkla genomförandet.

Regeringen hade önskat ett mer förenklat och sammanhållet förslag och anser att övergångsarrangemang och säkerhetsnät bör undvikas. BNP-spärren (dvs. taket för hur mycket stöd en MS kan få i relation till sin BNP) bör också minska.

Regeringen ska verka för ett tydligt jämställdhetsperspektiv i förordningarna för att säkerställa en modern och effektiv sammanhållningspolitik.

Den särskilda budgetposten för de glesbefolkade regionerna finns kvar i kommissionens förslag, vilket är positivt.

När det gäller genomförandefrågorna skärps kraven på nationell medfinansiering vilket är en fråga som regeringen drivit. Det är positivt att kommissionen har föreslagit en maximal finansiering från unionen på 70 procent. En stärkt nationell medfinansiering som bidrar till nationellt och

regionalt ägarskap av programmen och till ett effektivt genomförande är viktigt för regeringen.

Regeringen förordar att partnerskapsöverenskommelsen (PÖ) ska vara obligatorisk under förutsättning att dokumentet blir strategiskt och inte innehåller sådan information som ska finnas i programmen. För de medlemsstater som har få program och en begränsad budget kan en strategisk del inkluderas i ett program.

Gällande halvtidsöversynen är regeringen generellt sett tveksam till att dela upp programmen i 5+2 år, där de sista två åren bestäms i samband med halvtidsöversynen. Regeringen föredrar en preliminär plan för hela programperioden.

Det gränsöverskridande samarbetet (Interreg) inom sammanhållningspolitiken bidrar till att hitta gemensamma lösningar över nationsgränser. Dessa insatser har ett tydligt europeiskt mervärde och bör därför ges högre prioritet inom sammanhållningspolitiken. När det gäller genomförandet av de gränsregionala programmen vill regeringen se en likabehandling av land- och havsgränser. Regeringen ifrågasätter förslaget till ändrad programstruktur. Det skulle vara en förenkling att bygga vidare på nuvarande stödberättigande regler och programarkitektur. Regeringen är positiv till de utökade möjligheterna att bedriva samverkan över nationsgränser inom de nationella och regionala programmen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: En diskussion om sammanhållningspolitiken efter 2020 var tema vid allmänna rådets möte den 12 april 2018 och behandlades i näringsutskottet den 27 mars 2018 och EU-nämnden den 06 april 2018.

Fortsatt behandling av ärendet: Förslaget till lagstiftningspaketet förhandlas i rådsarbetsgruppen för strukturella åtgärder.

Faktapromemoria: 2017/18: FPM 133

4. Övriga frågor

Inga övriga frågor aviserade.